

Η ΜΕΓΑΛΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΕΣ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΜΠΡΙΑΝ

(Έπ' ευκαιρία του θανάτου του)

ΔΟΥ σήμερα μερικά ακόμα ανέκδοτα απ' τη ζωή του τελευταίου άποθανόντος Γάλλου πολιτικού 'Αριστείδου Μπριάν:

Για τον αντίπαλό του, τον κ. Μπλ..., απ' τον οποίο ο Μπριάν εύρισκε συχνά τον μπελά του στη Βουλή, είπε μιιά μέρα:

— Αυτός ο Μπλ... μου μπαίνει διαρκώς στο ρουθούνι! Και νάλεγε τουλάχιστον τίποτα που ν' αξίζει τον κόπο...

Στρώνει στο τραπέζι δλόκληρο τραπέζο-μάντηλο, για να φάη ένα φροντούκι!

Δείγμα της ευστροφίας του Μπριάν είνε και τὸ ακόλουθο ανέκδοτο:

"Όταν ήταν άπορωμένος της Δικαιοσύνης, τον φορτώνόντουσαν διαρκώς για ρουσφέτια δυό απ' τους πιο δυνατούς κομματάρχες της επαρχίας του.

Μιιά μέρα, κοντά τὸ βραδίκι, κοιρασμένος απ' τις άγοράσεις που κράτησαν δυό τὸ απόγευμα, κ' άγανακτισμένος απ' τις έξωφρενικές άπαιτήσεις των διαφόρων ρουσφετολόγων πούχε δεχτεί, άνοιξε λίγο τὸ παράθυρο τὸ γραφείου του για να ξεσκάση, χαζεύοντας κάτω, στήν πλατεία Βαντόν.

"Έξαφνα όμως μπήκε μέσα ὁ ιδιαίτερός του γραμματεὺς και τὸ είνε ότι ὁ κ. Χ... ζήτησε ἐπιμόνως να τον δη και να τὸ μιλήση... για τὸ ζήτημα της παρασημοφορίας του!

"Έξω φρονών πειά ὁ Μπριάν, άφου στόλισε τὸν κ. Χ... με τὰ πιο σουχτερά λόγια, παρακάλεσε τὸν ιδιαίτερό του να τὸν τὸν παρασημοφορήσει... Ὁ κ. Χ... ήταν ὁ ένας απ' τοὺς παραπάνω δυό κομματάρχες του!

Μόλις μπήκε μέσα, ένας τελείως αλλοιωτικός Μπριάν τὸν ὑποδέχτηκε... Ένας τζέντλεμαν Μπριάν με τὸ πιο φιλοφρονητικό χαμόγελο στὰ χείλη:

— Ὁ! Καλῶς ἤλθατε, φίλιτατέ μου! Δόξα σοι ὁ Θεός που βλέπω, ἐπὶ τέλους, κ' ἕναν ειλιζονιή φίλο νάρχεται να με δη και να τὸν ιδῶ, χωρίς ὑστεροβουλίες και χωρίς ρουσφέτια! "Α! μὴ δὲν ξέρεις, φίλιτατέ μου, αὐτὸς σήμερα, ὅλη μέρα, μ' αὐτοὺς τοὺς ρουσφετολόγους!

Κόκκαλο πειά ὁ κομματάρχης! Που να τομήση και μιλήση περὶ παρασημο... Κάθισε μόνον δυό λεπτά στο γραφεῖο τὸ φίλου του ὑπουργοῦ, τὸν ρώτησε για τὴν ὕγεια του κ' ἔφυγε σάν βρογμένη γάτα...

Κάποτε ὁ Μπριάν ἐπισκέφτηκε τὸ Λονδίνον. Ήταν πρωθυπουργός τότε.

Ὁ "Άγγλος συνάδελφός του Λόυδ Τζῶρτζ τὸν συνάδεψε ὡς τὸ σταθμό, όταν θὰ ἐπέστρεφε στή Γαλλία, και τούσφιξε τὸ χέρι θεριά...

— Τὰ σέβη μου στήν κ. Λόυδ Τζῶρτζ, τούτε ὁ Μπριάν φιλοφρονητικά, ἀποχαιρετῶντας τον.

— Και τὰ δικὰ μου ἐπίσης στήν κυρία 'Αριστείδου Μπριάν.

— Σε ποιὰ απ' διες;

— Μὰ... στή δική σου... Τὴν κ. 'Αριστείδου Μπριάν, ἐπανελάβε ἀπορῶν ὁ Λόυδ Τζῶρτζ, νομίζοντάς τον παντρεμένον!

— "Αχ! φίλε μου, ἀναστενάξε ὁ Μπριάν, σοῦ λέω σε ποὶ ἂ π' ὄλες! γιατί εἶμαι ἐγγύνης! Δὲν ἔμπλεξα ἀκόμα καμιά στα δίχτυα μου για να τὴν ἔχω μόνιμη! "Ὄστε...

"Ὅπως θὰ ξέρεις, ὁ Μπριάν είνε γε ἀληθινή μαγία με τὸ φάρμακο. Στή διάσκεψη λοιπόν τὸ Λο-

κάρνο, μιιά κυρία ἡψηλῆς κοινωνικῆς τάξεως, ἀλλ' ἀμφίβολου ἡλικίας και ὁμορφιάς, άρχισε να τὸν φλεγματῆ ἑνοχλητικώτατα, γοητευμένη απ' τὸ ἀκτινοβόλο πνεῦμα του και τὴν ἀκατανίκητη ἐπιβολή του. Ὁ Μπριάν δὲν ἤξερε πὼς να τὴν ξεφορτωθῆ!...

Μιιά μέρα, τέλος, χάνοντας πειά τὴν ὑπομονή του, τῆς τῶπε ὀρθὰ κορτά:

— "Αδικα, κυρία μου, χάνετε τὴν ὥρα σας... Ψαρεύω συχνά, εἴν' ἡ ἀλήθεια, μὰ... ὄχι στα θολὰ νερά!...

Πρὸ καιροῦ, ὁ δημοσιογράφος Πιέρ Μέλ, συντάκτης τότε της Παρισινῆς "Ζουρνάλ", ἐδημοσίευσε στο παγκοσμίου κύρους φύλλο αὐτό, τὸ ἐξῆς νόστιμο ανέκδοτο τοῦ Μπριάν:

Μιιά μέρα, πρὸ ἐτῶν πολλῶν, ὁ ζωγράφος Μ... τοιογράφος με τάλεντο, ἀλλὰ σωστός μαοῦε τὴν ἐποχή ἐκεῖνη κ' ἀφανῆς ἀκόμα, ἔφερε βόλτες στο βουλιέβαρτο Σαιν-Μισέλ με τὴ γυναῖκα του, τελείως ἀπένταρος...

"Έρχινε ματιές ἐρευνητικῆς δεξιὰ κ' ἀριστερά, προσπαθώντας ν' ἀνακαλίψη κανένα γνωστό του για τὸ σχετικὸ «θαλασοδόκειο»!

"Έξαφνα εἶδε νάρχεται απ' ἀντίκρου ἕναν φίλο του, τὸν 'Αριστεῖδη Μπριάν, λιγάκι δικηγόρο τότε, λιγάκι δημοσιογράφο, λιγάκι πολιτευόμενο...

— Βρῆ, καλῶς τους! Τί γράφετ' ἐδῶ; τοὺς ρώτησε ὁ Μπριάν πλησιάζοντας.

— Κάτι ἀναθεματισμένα κεσάτια με βοήζαν και φράγνο για κανα δεκάρινο, ἀπάντησε ὁ ζωγράφος.

— Κι' ἐγὼ τὸ ἴδιο! είνε ὁ Μπριάν. Μὴν ἀπελευθερε ὁμως, βρῆ ἀδεργέ... Κοτζάμ Παρίσι εἴν' αὐτό, θὰ βροῦμε εύκολα ἕνα τόσο ποσόν... Πάμε να πιούμε ἀπὸ μιιά μπίρα, για να σκεπτοῦμε ἐντομεταξὶ τί θὰ κάνουμε...

— Πάμε.

Κάθισαν κ' οἱ τρεῖς τους σ' ἕνα τραπέζακι γειτονικὸ καφεναείου, παραγγείλαν τρεῖς μπίρες κ' άρχισαν να ἔξετάζουν τὴν κατάσταση...

"Έξαφνα ὁ Μπριάν σηκώθηκε, φορῶει τὸ καπέλλο του και λέει στο φίλο του:

— Μιιά στιγμή... Μοῦφτε κανα ἰδέα... Περιμένετε με λίγο κ' ἔρχετα.

Ὁ ζωγράφος κ' ἡ γυναῖκα του περιμεναν μισή ὥρα... μιιά ὥρα... μιάμιση ὥρα, μὰ ὁ Μπριάν δὲν φανόταν! Τὸ γκαρσόνι βαρέθηκε κ' αὐτὸ να περιμένη καὶ πλησίασε για τὴν πληρωμή. Μὰ ὁ ζωγράφος, ντροπισμένος, τούδειξε τις ἀδειες τσέπες του κ' ἡ γυναῖκα του τὸ ἀδειο τσαντάκι της!

Καταλαβαίνετε βέβαια εύκολα, με τί τρόπο τοὺς ἔδιωξε τὸ γκαρσόνι!

Πέραςαν χρόνια.

Μιιά μέρα ὁ ζωγράφος, θαλασοδαμαμένος ἀκόμα απ' τὴ γυναῖκα που ἐπέμενε να τὸν κληνηγή, άνοῖξε κάποια προῖνή ἐφημερίδα για να ριξῆ μιιά ματιά στα νέα... "Έξαφνα τινάχτηκε μ' ἐκπληξι απ' τὴ θεοῖ του και φώναξε στή γυναῖκα του:

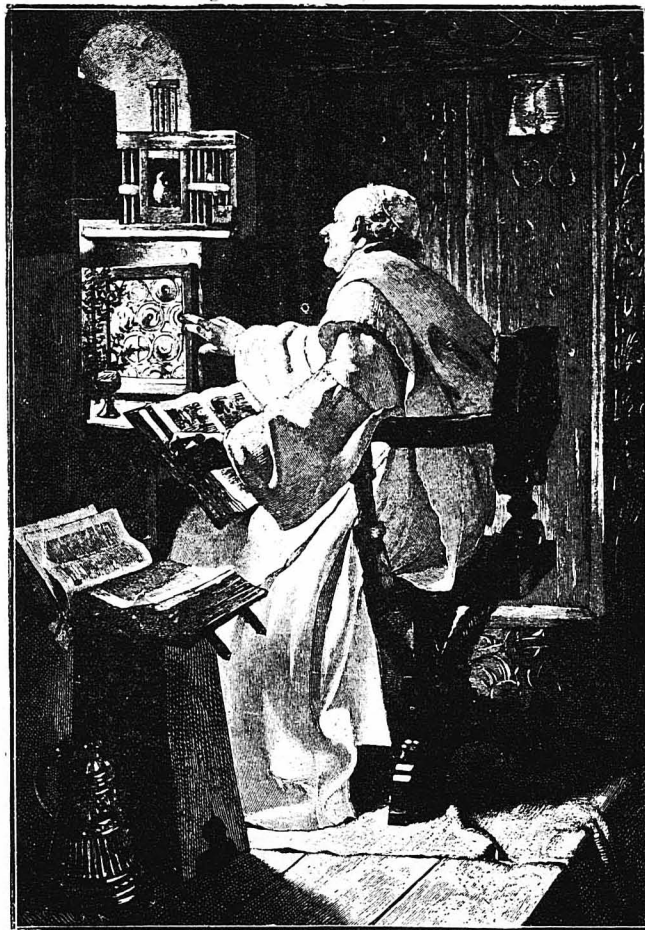
— Τὸν θυμάσαι τὸν Μπριάν;

— Ποῖόν; Ἐκεῖνον που μὰς ἔταξε τὰ 10 φράγκα και μὰς άφρησε ἀμανάτι στο γκαρσόνι για τρεῖς μπίρες;

— Ἀκριβῶς!... "Ε, λοιπόν, εἴγινε ὑπουργός χτές!

— Μοῦρῆ τί λές; Και δὲν πὰς κατὰ τὸ ὑπουργεῖο να τὸν θυμησε μερικά πράγματα; Που ξέρεις καμιά φορὰ...

Ὁ ζωγράφος διάσασε λιγάκι, μὰ στο τέλος πῆρε τὴν ἀπόφασι, πῆγε στο ὑπουργεῖο και ζήτησε ἀκρόσσι ἀπὸ τὸν κ. ὑπουργό. "Ενας κρυφός φῶθος για τὴν ὑποδογῆ που τὸν περιμεναν, τὸν ἔκανε να τρέμη λιγάκι και να κοιτάξῆ, ἐνω συγχαιρόταν τὸν παλιό του φί-

ΣΤΟ ΠΑΡΑΘΥΡΟ

(Πινάκ τοῦ Κόλμπας)

ΜΙΚΡΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Η «ΕΤΙΚΕΤΤΑ»

"Όταν θέλωμε νά ποιήμε γιά έναν άνθρωπο, ότι έχει καλούς τρόπους, μεταφραζόμεστε τή φράση: «Φέρεται σύμφωνα με την επικήττα». 'Αλλά κανείς δεν ξέρει πώς γεννήθηκε ή έκφρασις αυτή. 'Ακούστε λοιπόν γιά νά τώ μάθατε:

'Ο Λουδοβίκος ΙΔ', όταν έκτισε τώ ανάκτορο των Βερσαλλιών, άφησε ελεύθερη από Κοινό τήν είσοδο του θραίου πάρκου που τώ περιτοίχιζε. Κι' έτσι, οι Παριζιάνοι μπορούσαν όλες τις ώρες της ημέρας νά τριγυρίζουν μέσα στους θαυμασίους ανακτορικούς κήπους.

'Ο Λουδοβίκος όμως συνήθιζε συχνά νά κατεβαίνει καί νά κινή, είτε μόνος, είτε με τήν ακολουθία του, περιπατο μέσ' στο πάρκο του. Πολλοί λοιπόν άσπάζ ή άνθησται του λαού, καθώς διασπασσανότουσαν με τόν βασιλέα στον περίατο, δεν ήξεραν πώς νά φερθούν, πώς νά χωρηθίσουν καί πώς ν' απαντήσουν όσάκις ό Λουδοβίκος τούς άπέτεινε καμιά ερώτηση. Γι' αυτό ό άρχικηπουρός του παιλαπού έπεποίησε έναν πρόπο πρακτικό, γιά νά τούς διευκολύνη. 'Επίτοις πολλάίφθιες παναζίδες με οδηγίες του πώς έπρεπε νά φέρεται κάθε πολίτης όταν θά βρισκόταν μπροστά στον βασιλέα καί τις έζοχέισε σε διάφορα μέρη του κήπου. 'Η παναζίδες έξείνεις λεγόντου-

Η ΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΛΑΩΝ

ΚΙΝΕΖΙΚΑ ΡΗΤΑ

— "Όταν είσαι πλούσιος, έχεις συγγενείς. "Όταν είσαι φτωχός, είσαι μόνος σου".

— Εύκολότερα κινεζικά κανείς ένα κράτος, παρά τώ σπίτι του.

— 'Η φυλακές βρισκονται κλεισμένες μέρα καί νύχτα κι' όμως πάντα είνε γεμάτες. 'Η εκκλησίες έχουν πάντα όρθάνοιχτες τις πόρτες τους κι' όμως είνε πάντα άδειανές.

λο γιά τώ ύποψυγμό του.

'Ο Μπριάν όμως με τώ χαμόγελο στό χείλη καί με οικειότητα πολύ-πολύ άνταρ-φωκτική, τόν δέχθηκε:

— "Άστα αυτά! Άστα αυτά! Μουθες άσφαλτός γιά κείνα τώ έρωμα τώ 10 φράγκα καί γιά τις τρεις μπύρες... Μά τώ χρέος αυτό φίλε μου, τόπασε ή παραγραφή καί δεν θά στό πληρώσω! "Άς δοίμε όμως.. Μήπως μπορώ νά σου φανώ διαφευκτικά χρήσιμος; "Α! Στάσου.. Πρώτον, άγέρωχο γιά τώ γραφείο μου έναν πίνακα σου. Δεύτερον.. Θέλεις τώ παράσημο της Λεγεώνας;

— Κόψε ύποψυγέ, με οκλιώνομε με τήν καλοσύνη σας! φώναζε ό ζογράφος κατασπυγγαμένος.

— Πιά καλά, είτε ό Μπριάν. "Άς γίνουν αυτά πρός τώ παρόν κι' αργότερα έχει ό Θεός..."

Πράγματι δέ αργότερα, με τήν ύποσπήριξη του Μπριάν, ό ζογράφος Μ... έκανε μιά άν' τις καλύτερες κωμικές, δικαίως άλλωστε, γιστι καί τώ τάλαντό του άξιζε.

"Ένας άν' τούς πολιτικούς έχθρούς του Μπριάν, ήταν κι' ό Λεόν Ντωντέ, ό δευτενός της Γερμανίας «'Αξιόν Φρανσουά». Προσωπικός όμως τόν εκτιμούσε καί τόν έπισκεπτόταν τακτικά.

"Ένα μεσημέρι, ό Ντωντέ πήγε στ' αυτοκίνητό του καί τράβηξε γιά τώ σπίτι του Μπριάν, κοντά στό χωριό Κοσσερέ, νά τόν επισκεφθή.

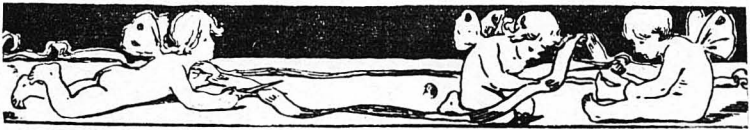
Μόλις όμως έφτασε εκεί, ό κηπουρός του Μπριάν τόν έπληροφόησε, ότι ό κήπος του είχε φύγει άν' τώ προί γιά τώ Παρίσι κι' ότι θά ξαναγίγαιε τώ βράδυ.

— Τότε, φίλε μου, τού είπε ό Ντωντέ, πές στον κ. Μπριάν ότι ήρθα νά τόν δω. Λέγομαι Λεόν Ντωντέ. Δεν πιστεύω νά ξεχάσεις τ' όνομά μου.

— Λεόν Ντωντέ... επανέλαβε ό κηπουρός δυό-τρεις φορές.

"Α! όχι, θά τώ θυμάμαι καλά, κέρε, γιατί ακριβώς ό άφεντικός μου έδωσε τελευταία αυτό τώ όνομα σε μιά άν' τις χήρες του!

Κόσκαλο ό Ντωντέ.

ΑΠ' ΤΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΟΥ "ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ,"

ΣΥΝΗΘΕΙΕΣ ΜΕΓΑΛΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

"Όπως κατ' επανάληψιν έχοιμε γράψει, όλοι οι μεγάλοι συγγραφείς τών περασμένων χρόνων είχαν τις ιδιοτροπίες των, ιδιοτροπίες άλλόκοτες καί παράξενες, ιδιοτροπίες που τούς ενέντηναν καί τούς βοηθούσαν στη δουλειά τους.

'Ο περίφημος θεοποιητικός μεταρρυθμιστής Λούθηρος, π. χ., δεν μπορούσε νά χωράξη ούτε μιά γραμμή, άν δεν είχε μπρός στό πόδια του τώ στυλάκι του, τώ όποιο τάιζε συνήθως με τά ίδια που τά χέρια. 'Επάνω τώ τραπέζι του είχε επίσης πάντα τοποθετημένον έναν έργαφιου ένα φιλντισμένο σταυρό. 'Οσάκις στούς τοίχους τού γραφείου του είχε κρεμασμένες άπειρες γελοιογραφίες έχθρών του καί θεοποιητικών αντιπάλων του. "Όταν ό Λούθηρος είχε κέρη, έργαζόταν συνεχώς επί σειράν ημερών καί δεν έβγαυνε καθόλου έξω από τώ σπίτι του. "Όταν κουραζόταν, έταυρνε τήν καθάρα ή τόν αλό του κι' έπαίξε κανένα μουσικό κομμάτι. 'Εκτός από τή μουσική, αγαπούσε πολύ τά... μωρά καί τά λουλούδια.

'Ο συνάδελφος του Λούθηρου, Καλβίνος, μελετούσε καί έγραφε πλαγιασμένος συνήθως στό κρεβάτι του. Κάθε πρωί παράγγελλε στον ύπνρητό του νά τού φέρη κοντά του τώ τραπέζι του με τά βιβλία του, τά χειρόγραφα του, χαρτί καί μελάνι. "Αμα άναγκαζόταν νά βγη από τώ σπίτι του γιά διάφορες δουλειές, γδινόταν άμέσως μιάς έντολής, πλάγιαζε κι' έξαικολούθουσε τις μελέτες του καί τις συγγραφές του.

'Ο μέγας Γάλλος δραματικός ποιητής Ρακίνας έγραφε πρώτα τις σκηνές των θεατρικών έργων του σε απλό λόγο καί κατόπιν τις μετέφραζε ειδικώτατα καί ταχύντα σε θαυμασίους στίχους. Προτού μάλιστα έπαρρηση νά γράψη, έκανε μεγάλους περιπάτους «γιά νά τού κατέθη ή έμπνευσαι», καθώς έλεγε.

'Ο Γάλλος λόγιος 'Αινού, ό όποιος μετέφρασε στη γλώσσα του πολλούς αρχαίους συγγραφείς μας, δεικνυε συχνότατα τήν έργασία του κι' έπαίξε πάνω γιά νά ξεκουραστή. "Υστερα ξανάτανε τώ γραφείο καί δουλέυε επί ώρες.

'Ο "Αγγίλος ποιητής Πόπ, δεν μπορούσε νά έργασθή άν προηγουμένως δεν διηγείτο τά νεύρα του με μεγαλόφωνες καί πολύφωνες άπαυγελίες, ή όποιες περιέγραφοι τού κατέβαζαν ιδέες.

'Ο Έξοχος Γερμανός λυρικός ποιητής Λέναιου, ό όποιος βρήκε οιακό τέλος στο φρενοκομείο, κάθε φορά που ήθελε νά γράψη στίχους, έπαίξε βιολί ή έπινε τούρκικον καφέ.

'Ο συγγραφέας καί φιλόσοφος Βένθαι, δεν έμπανε στο γραφείο του γιά έργασία, άν προηγουμένως δεν έταίξε στο άκρωμό ένα όποιοδήποτε έκκληρωστικό κομμάτι. Γιά μεγαλύτερη μάλιστα ενκόλια, σε κάθε δωμάτιο είχε καί από ένα τέτοιο μουσικό όργανο.

"Από τούς άλλους συγγραφείς καί ποιητές, ό Ρουσσώ έγραφε κατά προτίμησιν τώ προί, ό Βύρην τώ μεσάνυχτα, ό Λεσάζ τώ μεσημέρι. 'Ο "Αριστοτέλις σηκωνόταν από τις τέσσερες τώ προί κι' έργαζόταν ως τώ βράδυ.

'Η Γεωργία Σάνδη, της όποιος τά χειρόγραφα ήταν από τά πιο εύανάγνωστα, έργαζόταν τις περισσότερες φορές μετά τά μεσάνυχτα, επί τέσσερες—πέντε ώρες συνεχώς. "Όταν κουραζόταν, γέμιζε τήν γάτα της καί κάτνιζε ή έπινε γάλα.

'Ο Μίλτον, που άναγέγραφε καί παραινέον, διατεινόταν, ότι οι καλύτεροι στίχοι του ήταν όσκι γραφότανσαν καί τή άνοιξη καί τώ καλοκαίρι. 'Ο "Αλφρέο τούαντιόν, ό μέγας δραματουργός της 'Ιταλίας, διεζηρούσε, ότι κατá τήν περίοδο της άνοιξης καί τού καλοκαιριού γινόταν ό ήλιθότερος τών άνθρώπων.

"Άς πρός τόν τρόπον τότου τού γραμμιάτος, ό Πασκάλ έγραφε έπάνω σε λεπτότατες λουρίδες χαρτιού. 'Ο Βύρην τραβούσε στην άρχη έπάνω στο χαρτί πέντε κάθετες γραμμές. Στην πρώτη στήλη έγραφε τήν ιδέα του όπως τού προτεροζόταν στο κεφάλι. Στη δεύτερη τήν ξαναγράφε διαρθρωμένη καί έξαικολούθουσε καί τή διορθώνη καί νά τήν τελειοποιή μέχρι της τέμτης στήλης, όπν η φράση έταυρνε καί τήν άριστή της μορφή. Πολλές φορές όμως τού χρειά-

στηκε νά γούρη καί νά ξαναγράψη ένα τετράστιχο... έτσι φραξέ! Κάποιο Σάββατο μάλιστα ξόδεψε, κατá τήν άμολογία του 14 ώρες γιά νά συμπληρώσει ένα δίστιχο κατá τώ γούστο του.